خبرها

تاکید محمدرضا خاتمی بر کناره‌گیری از دبیرکلی مشارکت

گروه سیاسی: محمدرضا خاتمی دبیرکل جبهه مشارکت در گفت‌وگویی با روزنامه الکترونیکی روز و در پاسخ به این سئوال که «آیا جبهه مشارکت هنوز هم از استراتژی سیاست‌ورزی حمایت می‌کند و هنوز هم می‌خواهد از راه انتخابات وارد قدرت شود؟» گفت: «در این مسئله شکی نیست که انتخابات تنها راه سیاست‌ورزی نیست، اما در کشور ما به دلیل شرایط خاصی که وجود دارد انتخابات از برهه‌های مهم و حساس است. در مورد این بحث من هم موافقم که در حال حاضر علاوه بر انتخابات آزاد، عادلانه و رقابتی که پیش از این دغدغه ما بود، اکنون باید به دنبال انتخابات سالم نیز بود چون با یک دست شدن حاکمیت این خطر بیش از پیش احساس می‌شود.» گفتنی است در حالی که تیرماه امسال همزمان با برگزاری کنگره جبهه مشارکت ایران اسلامی، دوران دبیرکلی محمدرضا خاتمی به پایان می‌رسد، وی همچنان بر کناره‌گیری خود از دبیرکلی این حزب تاکید دارد و به همین دلیل رایزنی برای ترغیب وی به کاندیداتوری مجدد در انتخابات دبیرکلی جبهه مشارکت تشدید شده است. خبرنامه داخلی جبهه مشارکت ایران اسلامی در پاسخ به این سئوال که چه باید کرد که محمدرضا خاتمی متقاعد شود دست از خواسته شخصی خود مبنی بر کناره‌گیری از دبیرکلی جبهه مشارکت بردارد، آورده است: دکتر خاتمی باور دارد که حزب متکی به اشخاص نیست و نباید هم باشد و نیز اینکه در حزب افراد صلاحیت‌داری وجود دارند که به خوبی می‌توانند رهبری حزب را در دست بگیرند. همچنین ایشان بر گردش مسئولیت‌ها در حزب تاکید دارند.

ایثارگران: در مورد دیدار با اصلاح‌طلبان فکری نکرده‌ایم

ایسنا: لطف‌الله فروزنده قائم‌مقام جمعیت ایثارگران انقلاب اسلامی با اشاره به اینکه به وحدت جریان‌های اصولگرا معتقد هستند، گفت: در مورد دیدار با تشکل‌های اصلاح‌طلب در حال حاضر فکری نکرده‌ایم. وی با بیان اینکه تشکل متبوعش تاکنون با شخصیت‌هایی که در چارچوب نظام، قانون و ولایت فقیه حرکت کرده‌اند، از جمله آقایان کروبی و خاتمی دیدارهایی داشته و در کنگره این تشکل نیز شخصیت‌های اصلاح‌طلب حضور داشته‌اند، گفت: در حال حاضر در مورد دیدار با تشکل‌های اصلاح‌طلب فکری نکرده‌ایم.

عدم جمع‌بندی برای انتخاب رئیس جدید شورای هماهنگی

باشگاه خبرنگاران جوان: غلامرضا عطوفی عضو شورای مرکزی جامعه اسلامی مهندسین گفت: در مورد انتخاب رئیس جدید شورای هماهنگی هنوز تصمیم جدی گرفته نشده است و احزاب و تشکل‌های اصولگرا به جمع‌بندی در این زمینه نرسیده‌اند. وی با تاکید بر اینکه اگر آقایان ناطق‌نوری و عسگراولادی می‌خواهند کنار بکشند، در اختیار خودشان است، افزود: مجموعه نیروهای اصولگرا درصدد آن است که از نظرات و دیدگاه‌های آنها استفاده کنند، اگرچه آنها دیگر در اقدام‌های عملیاتی کمتر دخالت خواهند کرد.

دیدار جبهه مشارکت با موسوی و خاتمی

خبرنامه مشارکت: در ادامه دیدار حزب مشارکت با چهره‌ها و تشکل‌های سیاسی درباره پرونده هسته‌ای ایران، دوشنبه گذشته نمایندگانی از شورای مرکزی جبهه مشارکت با مهندس میرحسین موسوی دیدار و تبادل نظر کردند. همچنین اعضای دفتر دائمی انتخابات این حزب با سیدمحمد خاتمی دیدار کردند. در این دیدار که روز شنبه انجام شد، گزارش روند تشکیل و نحوه فعالیت دفتر انتخاباتی حزب ارائه شد، همچنین برنامه‌ریزی‌های آتی این دفتر برای کسب آمادگی‌های لازم برای پیشبرد اهداف انتخاباتی حزب به اطلاع سیدمحمد خاتمی رسید.

اعتراض ادوار تحکیم به حکم امینی‌زاده

ایسنا: سازمان ادوار دفتر تحکیم وحدت در بیانیه‌ای به حکم مهدی امینی‌زاده یکی از اعضای این سازمان اعتراض کرد. در این بیانیه با اشاره به صدور دو سال حکم حبس تعزیری برای امینی‌زاده ادعا شده است که این موضوع در راستای سیاست برخورد و مهار جنبش مستقل دانشجویی و فعالان سیاسی ـ اجتماعی مستقل و دموکراسی‌خواه صورت گرفته است. در این بیانیه همچنین به نحوه برگزاری دادگاه و به‌ویژه غیرعلنی بودن آن اعتراض شده است. سازمان ادوار دفتر تحکیم وحدت در اداره بیانیه خود مواضع و عملکرد مهدی امینی‌زاده را مورد وثوق جامعه دانشجویی کشور دانسته و انتساب اقدام علیه امنیت ملی به او را فاقد وجاهت قانونی و منطقی برشمرده است.

با ریش‌سفیدی عسگراولادی و بهزاد نبوی برگزار شد

جلسه حکمیت برای خانه احزاب

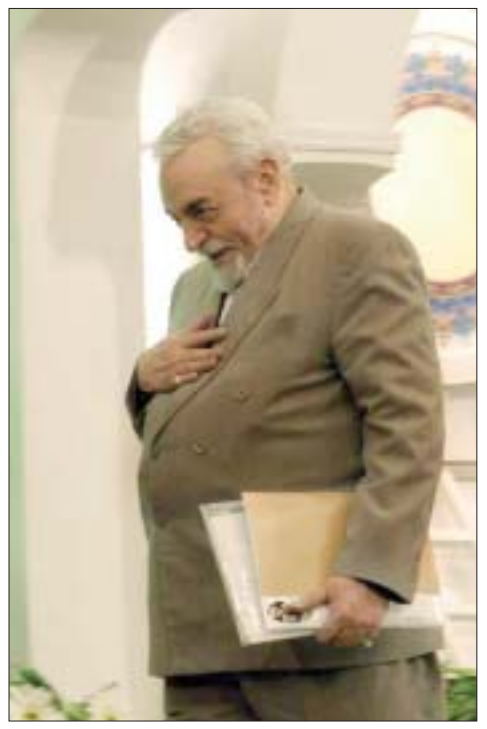

گروه سیاسی: دو طیف محافظه‌کار و اصلاح‌طلب فعال در خانه احزاب برای رفع و رجوع اختلافات دوساله به نشست پیران خود امید بسته‌اند. «بهزاد نبوی» عضو ارشد سازمان مجاهدین انقلاب و «حبیب‌الله عسگراولادی» دبیرکل پیشین حزب موتلفه دوچهره شاخص جناح‌های موسوم به چپ و راست سنتی مدتی قبل با هم دیدار کردند تا مشکل پیش آمده در انتخابات دور سوم خانه احزاب را به سمت حل شدن ببرند. اختلافات خانه احزاب البته بر سر موضوعی است که به نظر می‌رسد حقانیت اصلاح‌طلبان امری روشن و بدیهی در آن باشد. اختلاف دو جناح از آنجا شروع شد که در بهار سال ۸۲ اصلاح‌طلبان در انتخابات دور سوم خانه احزاب توانستند بر جناح محافظه‌کار که در دور دوم بر این تشکل تسلط داشت و هیات‌مدیره آن را در اختیار داشت، پیشی بگیرند. انتخابات دور سوم همان زمان از سوی وزارت کشور و بازرسان خانه احزاب تائید شد، اما مدتی بعد تشکل‌های محافظه‌کار انتخابات را مخدوش خواندند و اما و اگرهایی را در این باره مطرح ساختند. این وضعیت باعث شد تا اختلافات میان دو طیف به تدریج افزایش یابد تا آنجا که محافظه‌کاران تحت این عنوان که هیات‌مدیره دوره سوم خانه احزاب مشروعیت ندارد، جلسات هیات‌مدیره دوره دوم را ادامه دادند و قبل و بعد از هر نشست فصلی خانه احزاب در برابر مواضع هیات‌مدیره اصلاح‌طلب دوره سوم موضع‌گیری می‌کردند و نشست‌های موازی را برپا می‌ساختند. این شرایط موجب شد تا عملاً خانه احزاب کارکردی برخلاف هدف اصلی خود بیابد و به جای محلی برای کنار گذاشتن اختلافات فکری- ایدئولوژیک میان احزاب و پیگیری منافع مشترک احزاب نظیر تامین آزادی‌ها، پیگیری بحث یارانه، تعیین ضوابط کلی فعالیت قانونی و مسائلی از این دست، عمده مباحث آن به اختلافات دو طیف و مجادلات کلامی میان اعضای هیات‌مدیره دوره‌های دوم و سوم تبدیل شود. در مواردی هم پای وزارت کشور به میان می‌آمد تا به عنوان نهاد مسئول حوزه احزاب و تشکل‌ها اختلاف میان آنها را رفع و رجوع کند. اما نه اقدامات وزارت کشور دولت خاتمی که به هیات‌مدیره دور سوم نزدیک بود و نه وزارت کشور دولت کنونی که هیات‌مدیره دور دوم به آن نزدیک است، نتوانستند گره‌ای از این کلاف بگشایند و عملاً بر دامنه مشکلات افزودند. این شرایط سردرگم باعث شد تا به جای مسئولان دولتی پیران دو جناح پای پیش بگذارند تا اگر دموکراسی (انتخابات خانه احزاب) و بوروکراسی (اقدامات وزارت کشور) چاره‌ساز نشده‌اند، شاید شیخوخیت و حکمیت سنتی راهی پیش پا نهد.

■ جزئیات جلسه حکمیت

بدین‌ترتیب پس از دیدار مقدماتی میان عسگراولادی و بهزاد نبوی که هفته گذشته خبر آن منتشر شد، بالاخره شنبه‌شب این هفته جلسه حکمیت خانه احزاب با حضور نمایندگانی از دور دوم (غفوری‌فرد و بادامچیان) و نمایندگانی از دور سوم (کاشفی و شیخیان) به حکمیت بهزاد نبوی و حبیب‌الله عسگر اولادی برگزار شد.

«حسن غفوری‌فرد» رئیس دور دوم خانه احزاب در این باره به ایسنا گفت: اعضا در این جلسه طی توافقاتی تاکید کردند که خانه احزاب باشگاه سیاسی احزاب است و باید زمینه‌ای فراهم شود تا تمام گرایش‌های سیاسی در آن حضور داشته باشند. وی افزود: همچنین بحث‌هایی در مورد برگزاری انتخابات دوباره و تشکیل مجمع عمومی انجام و تصمیم گرفته شد که با برگزاری جلسه‌ای در روز چهارشنبه تصمیم نهایی اتخاذ شود. غفوری‌فرد ابراز امیدواری کرد که در آینده شاهد حضور پررنگ خانه احزاب در فعالیت‌های سیاسی باشیم و مشکل این خانه هر چه زودتر حل شود.

اما «سیدحسین موسوی تبریزی» رئیس شورای مرکزی دور سوم درباره مسئله حکمیت در خانه احزاب گفت: مسئله حکمیت در این دیدارها مطرح نیست، بلکه پیشنهاد مذاکره مجدد داده شده بود که ما نیز پذیرفتیم تا در چارچوب اساسنامه برای دوستانمان اقدام کنیم. اما برخلاف اساسنامه عمل نمی‌کنیم. بر این اساس نیز حاضر شدیم تا مجمع عمومی را مطرح کنیم و در این مجمع مسائل مطرح شود. وی افزود: هرچه مجمع عمومی بگوید ما نیز تابع هستیم. چرا که براساس اساسنامه خواهد بود و مجمع عمومی بالاترین رکن تصمیم‌گیرنده است.

همچنین اسدالله بادامچیان که به نمایندگی از سوی شورای مرکزی دور دوم در جلسه شنبه‌شب شرکت کرده بود با بیان اینکه مقرر شده است تا روز پنجشنبه درباره این جلسه مطلبی عنوان نشود گفت که قرار است جلسه دیگری برگزار شود تا در آن تصمیم نهایی اتخاذ شود. بادامچیان همچنین به ایلنا گفت: «تلاش هیات شش نفره بررسی مسائل خانه احزاب بر این است که با تفاهم مشکلات آن را حل کند اما در صورت عدم تفاهم این کمیته ما وظایف قانونی خود را در چارچوب اساسنامه خانه احزاب دنبال کرده و مجمع عمومی را برای تجدید انتخابات در زمان تعیین شده برگزار خواهیم کرد.»

وی افزود: «پیشنهاد تفاهم در خصوص مسائل موجود خانه احزاب را در ابتدا ما ارائه کردیم و در همین راستا به مدت یک سال هم حوصله کردیم که امیدواریم این هیات منتخب به نتایج مثبتی در این زمینه برسد.» وی تصریح کرد: شورای مرکزی خانه احزاب باید منتخب همه تشکل‌ها و احزاب عضو در خانه احزاب باشد و ما از هر پیشنهادی در این زمینه استقبال می‌کنیم. بادامچیان در پاسخ به اظهارات یکی از اعضای کمیته منتخب مبنی بر اینکه تجدید انتخابات در حیطه اختیارات این کمیته نیست و مجمع عمومی باید در این زمینه تصمیم‌گیری کند، گفت: این حرف می‌تواند به معنای آغاز عدم تفاهم باشد هر چند ما در نهایت به ایجاد تفاهم بین دو طرف اختلاف خوشبین هستیم.

نقدی بر دیدار اخیر جبهه مشارکت با هیات موتلفه

از مهربانی حکومت تا دستان ملت

بابک مهدیزاده

چندی است که سران جبهه مشارکت ساعت‌ها را به دیدار با سران نظام و احزاب مختلف کشور می‌گذرانند تا به بحث و تبادل نظر در خصوص مسایل مهم مملکتی بپردازند؛ از هاشمی‌رفسنجانی تا سید محمد خاتمی، از آیت‌الله صافی گلپایگانی تا آیت‌الله موسوی اردبیلی و از سازمان مجاهدین انقلاب تا هیات موتلفه، افراد و احزابی بودند که جبهه مشارکت جلسات مختلفی را با آنها برگزار کرد. افرادی که در دو ویژگی تشابه زیادی دارند؛ اول آنکه در راس قدرت هستند یا زمانی بودند و دوم چهره‌ای مذهبی دارند. و این درحالی است که تقریباً در اکثر مصاحبه‌ها و جلسات پرسش و پاسخ با سران مشارکت دو سئوال انتقادی جزء لاینفک سئوالات مطرح شده است؛ انتقاد از نداشتن پایگاه اجتماعی جبهه مشارکت و رابطه قهرآلود این حزب با نیروهای سکولار (سکولاریسم نه به معنای بی‌خدایی آنگونه که بعضی‌ها القا می‌کنند بلکه به معنای دنیوی و به روز کردن دین و دولت و استقلال نسبی آنها از همدیگر) مانند دانشجویان که زمانی جزء جبهه دوم خرداد بودند. اما کمتر پیش آمده که پاسخ‌دهندگان جبهه مشارکت این نقدها را بپذیرند.

بیایید از ابتدا شروع کنیم. از جایی که هرگاه سئوالی انتقادی از اصلاح‌طلبان می‌شود در خصوص عملکرد گذشته، با این پاسخ یا پاسخ‌هایی از این دست روبه‌رو می‌شویم که «ما انتقادات را می‌پذیریم اما انتقادات علمی را و انتقاد شما را نیز وارد نمی‌دانیم» یا «دوستان ما در جبهه اصلاحات کم‌لطفی کردند» و یا «جناح مقابل کارشکنی کرد» و کلاً پاسخ‌هایی مشابه موارد فوق‌الذکر. به عنوان یک خبرنگار، پس از انتخابات سوم تیرماه شاید بالغ بر ده‌ها مصاحبه با سران اصلاح‌طلب داشتم؛ از سازمان مجاهدین انقلاب تا مجمع روحانیون مبارز. اما همواره نقدهایم مورد قبول مصاحبه‌شوندگان واقع نمی‌شد. به عبارتی پاسخ‌دهندگان به نقدها قصور و ضعفی در کارشان نمی‌دیدند ـ اگرچه خود نقدهایی را مطرح می‌کردند در رابطه با عملکردشان- اما اگر اینگونه است پس چرا اصلاحات به این حال و روز درآمد و از دل دولتی اصلاح‌طلب دولتی اینچنینی سربرآورد. این از این. حال به نقد مهمی که این روزها همواره پیشاروی اصلاح‌طلبان مطرح می‌شود بپردازیم.

نقد مهم‌تر همانا نداشتن پایگاه اجتماعی است. یک ماهی قبل از انتخابات ریاست جمهوری بود که در جلسه‌ای مطبوعاتی از جناب تاج‌زاده پرسیدم: «جبهه مشارکت نه پایگاه اجتماعی دارد و نه کاندیدایش شعارهای اقتصادی که درد مردم است می‌دهد. پس چه امیدی است به کسب آرای مردم؟» فارغ از پاسخ آقای تاج‌زاده این سئوال همچنان در رسانه‌ها و نشست‌های سیاسی مطرح است. سئوالی که تاکنون نه تنها جواب قانع‌کننده‌ای به آن داده نشده است بلکه شواهد نشان از آن دارد که تمایل احزاب اصلاح‌طلب به جذب در هرم قدرت بسیار بیشتر از جذب نیروهای اجتماعی است؛ آن هم در روزهایی که نشنیدن توصیه عباس عبدی مبنی بر «خروج از حاکمیت»، «اخراج از حاکمیت» را در پی داشت.

ابتدایی‌ترین راه ارتباط با مردم انتشار نشریه است (توجه داشته باشید منظور از نشریه یک رسانه چند صدهزار تیراژی است نه یک خبرنامه داخلی چند هزارتیراژی یا یک سایت مادام‌الفیلتر). وقتی از سران اصلاح‌طلب پیشرو در این خصوص انتقاد می‌شود هرچند انتقاد را می‌پذیرند اما با توجیهی از کنارش به سادگی می‌گذرند: «ما به عنوان حزب بیانیه‌هایمان را منتشر کرده‌ایم و حرف‌هایمان را هم زده‌ایم.» (محمدرضا خاتمی، روزنامه شرق، دوشنبه ۲۱ فروردین ۸۵) یا «اصلاح‌طلبان بعد از انتخابات سکوت نکردند. [...] مواضع سازمان مجاهدین انقلاب اسلامی و بیانیه‌های این سازمان در مورد مسایل مهم کشور مواضع خیلی صریح آنها بود.» (محسن آرمین، سایت روز، ۲۱ اسفند ۸۴) انگار فعال بودن یک حزب پرمدعا و تاثیرگذار با انتشار چند بیانیه و یک خبرنامه داخلی سنجیده می‌شود. آیا می‌شود با چنین فعالیت‌های شجاعانه‌ای! به پایگاهی اجتماعی دست یافت؟ اما حقیقت آن است که احزاب در کشور ما بیش از آنکه چشم در آرا و حمایت‌های مردمی داشته باشند دل به کرم و خوش‌رفتاری حاکمیت بسته‌اند. پایگاه اجتماعی از نظرگاه آنان چیزی جز آرای چند سال به چند سال توده مردم نیست که می‌شود به آن شکل داد با همجمه‌ای از تبلیغات موثر و بعضاً عوامفریبانه، آن هم در کشوری مانند ایران که معترضان به نحوه برگزاری انتخابات کم نیستند. پس چه بهتر که اگر نیم‌نگاهی به دستان پرمهر مردم داریم، هوش و حواسمان را هم جلب عطوفت و مهربانی قدرت کنیم. چنین دیدگاهی است که می‌گوید: «در مورد تجمع مردمی و حضور در خیابان‌ها هم صریحاً می‌گویم که ما با این کار مخالف بودیم و هنوز هم مخالف هستیم.» (محمدرضا خاتمی، همان) با این اوصاف پایگاه اجتماعی چه به درد احزاب می‌خورد وقتی که فقط به چشم ماشین رای‌دهی به آن نگریسته می‌شود، در عوض باید دم کسانی را دید که در شراکت در قدرت می‌توانند نقشی ایفا کنند. بدین جهت است که آنها لقب «اصلاح‌طلبان حکومتی» می‌گیرند و چون تصوری یگانه از پایگاه اجتماعی دارند تحصن‌شان نه حمایت دوست را پشت سر دارد و نه دشمن را؛ دشمن به لعن و نفرین برمی‌خیزد و دوست هم بزرگترین محبتش سکوت و نگاهی طعنه‌آمیز است. با این اوصاف پایگاه اجتماعی چه به درد احزاب ما می‌خورد؟ احزابی که تصورشان از اعتصاب آرام، انقلاب است و از حامیان مردمی همان ماشین رای‌جمع کنی. مگر نه اینکه در دموکرات‌ترین کشورها هم مردم وقتی مجلس و دولت را بی‌توجه به خواسته‌هایشان می‌بینند از طریق احزاب اپوزیسیون به اعتصاب و اعتراض برمی‌خیزند تا خواسته‌شان را به کرسی بنشانند. اعتصابی که نه در پی دگرگونی قدرت است و نه آشوب طلب می‌کند. حتی در قانون اساسی کشور ما هم تجمعات اعتراض‌آمیز پیش‌بینی شده است و به رسمیت شناخته شده است اما ظاهراً از دید برخی، اصلاح‌طلبی همان چانه‌زنی است و وارد شدن در ساختار قدرت به هر شکلی اصلی‌ترین وظیفه حزبی.

حال به بحث دوم برسیم. وقتی در مصاحبه‌ای از آقای محسن آرمین پرسیدم: «چرا اصلاح‌طلبان پیشرو بعد از انتخابات ریاست جمهوری بیش از آنکه به نیروهای سکولار که در این ۸ سال جزیی از جبهه اصلاحات بودند و هزینه‌ها دادند نزدیک شود به طرفداران هاشمی نزدیک شده است» در پاسخ، مرزبندی‌های سیاسی و ایدئولوژیک را به میان آورد. مرزبندی‌هایی که ناشی از نوع تعریف این جریان‌ها از رابطه نظام و رای مردم و رابطه سیاست و دیانت بود. اگرچه مصطفی معین کاندیدای اصلاح‌طلبان پیشرو در تبلیغات انتخاباتی‌اش وقتی در رشت با سئوالی درخصوص انتخاب بین مصالح نظام و مصالح مردم مواجه شد بی‌هیچ مکثی جواب داد که مصالح مردم را بر مصالح نظام ترجیح می‌دهد اما سران اصلاح‌طلب بارها و صراحتاً از انتخاب مصالح نظام سخن گفتند و در عمل هم اینگونه کردند. مانند آقای خاتمی، رئیس جمهور اصلاح‌طلب ایران که همواره از ترجیح مصالح نظام سخن می‌گفت. از همین جنس بود که آقای هاشمی رفسنجانی ـ اگرچه جزء اصلاح‌طلبان محسوب نمی‌شود ـ بعد از انتخابات به یک اعتراض کوچک بسنده کرد و آقای کروبی هم دنباله نامه‌هایش را نگرفت. این شاید اساسی‌ترین مرزبندی سیاسی اصلاح‌طلبان حکومتی با اصلاح‌طلبان غیرحکومتی باشد و به همین دلیل است که جبهه مشارکت ترجیح می‌دهد با هیات موتلفه دیدار کند اما حتی دیدار با دفتر تحکیم وحدت را هم جزء برنامه‌هایش نمی‌گنجاند و یا مهدی کروبی در زمان انتخابات چند عضو طیف شیراز تحکیم را مسئولان ستادش می‌کند. علاوه براین، دلیل دیگر جدایی، اختلاف ایدئولوژیک بر سر تعریف جمع سیاست و دیانت است. اصلاح‌طلبان دوم خردادی سیاستشان را عین دیانتشان می‌دانند و اما اصلاح‌طلبان سکولار صحبت از جدایی نسبی و نه کامل حوزه‌های دینی و دولتی می‌کنند. اختلافی که منجر به طرد اکبر گنجی توسط دوستان سابقش می‌شود و موجب عدم تحقق جبهه دموکراسی‌خواهی با حضور تمام گروه‌های اصلاح‌طلب از سازمان مجاهدین انقلاب تا دفتر تحکیم وحدت و طیف چپ ملی ـ مذهبی‌ها و روشنفکران عرفی می‌گردد.

...

بعد از انتخابات نهمین دوره ریاست جمهوری، صف‌بندی‌های سیاسی و عقیدتی هم در هم شکسته شدند و اکنون رقابت در بین سه گروه است؛ عمل‌گراهای اصولگرا، میانه‌روهای مذهبی و رادیکال‌های سکولار. اولی جناح حاکم است و دومی نیروهایی گسترده و غیرمتحد که متشکل از راست‌های سنتی است تا چپ‌های مذهبی مدرن و سومی روشنفکران سکولاری که هیچ گاه سهمی از قدرت نداشتند. از خاکستر نزاع‌های اصلاح‌طلبی و محافظه‌کاری، بذر اختلافات ایدئولوژیک جوانه زده است. یکی در راس هرم قدرت است و صحبت از برتری اسلامیت بر جمهوریت می‌کند و دیگری هر دو را به یکسان می‌خواهد و برابر، و آن یکی هم جمهوریت را بر مشروطیت ترجیح می‌دهد. هر سه گروه به موازات یکدیگر در حرکت‌اند. شاید یکی آزادانه هرچه می‌خواهد می‌کند اما آن یکی هم محکم‌تر از گذشته گام‌های لرزانش را برمی‌دارد. اصلاح‌طلبان پیشرو اما در این میان مانده‌اند؛ از یک رو با قدرتی روبه‌رو می‌شوند که سعی در حذفشان دارد هرچند که همچنان دل به ورود به قدرت بسته‌اند و از یک سو هم با جامعه‌ای روبه‌رویند که تفاوت‌ها دارد با جامعه اول انقلاب که خود خالقش بودند. جبهه مشارکت و احزاب همانند آن نه بی‌مردم به قدرت می‌رسند و نه بی‌قدرت معنای حزب پیدا می‌کنند. حزب هدفش کسب قدرت است و وسیله‌اش حمایت مردم. کسب قدرت حمایت مردم را می‌خواهد همانگونه که حمایت مردم عملکرد مطلوب در قدرت و خارج از آن را نیاز دارد. مردم هم که عوض شده‌اند و اکثریت آرا با نسل سوم است. نسل جوانی که اکثریتشان در دانشگاه‌ها هستند. با این اوصاف آیا فقط دیدار با چهره‌های شاخص نظام و احزاب راست‌گرا و مذهبی می‌تواند ضامن حمایت مردم و در نهایت کسب قدرت باشد؟

یادداشت

دیالکتیک شعار «حق مسلم»

عمار ملکی

اینکه انسان در انجام بسیاری از امور مکلف است یا محق، یکی از بحث‌های اساسی سال‌های اخیر در بین نیروهای فکری سنتی و مدرن بوده است. تفکر رسمی تبلیغ شده نسبت به مردم در تمامی این سال‌ها تکلیف محور بوده و نمود عینی آن در شعارها و یا جملات مقامات و رسانه‌های رسمی در دعوت از مردم و تاکید بر انجام تکالیف و ادای وظایفشان تبلور یافته است. در همین حال نظرات انتقادی به نگاه رسمی و همچنین گرایشات نوگرایانه به اسلام، بر عکس به انسان حق‌دار و حقوق آن تاکید کرده و همواره منتقد نقض حقوق شهروندان ایرانی، مانند حق آزادی‌های سیاسی، اجتماعی و فرهنگی و یا به‌طور کلی حقوق مندرج در اعلامیه جهانی حقوق‌بشر بوده‌اند. اما در سال‌های اخیر گهگاه دیده شده است که در بیانات رسمی از حقوقی برای شهروندان صحبت به میان آمده است که در گذشته این موارد بعضاً تکلیف آنان تلقی می‌شده است. یقیناً این مسئله به‌دلیل تغییر فکری در این بخش نبوده است، بلکه آن را بیشتر می‌توان ناشی از موردپسند بودن این نوع ادبیات در نزد نخبگان و حتی عموم مردم دانست که باعث جایگزینی بیان حق‌محور به جای ادبیات تکلیف‌مدار شده است. اما اوج این چرخش کلامی را می‌توان در مواجهه با مسئله انرژی اتمی و شعار بسیار معروف آن مشاهده کرد. شعار «انرژی هسته‌ای حق مسلم ماست» سمبل ادبیات حق‌محور، آن هم از نوع «مسلم»اش است که در شعارهای پس از انقلاب بی‌سابقه بوده است که می‌تواند نشان از گذار از دوران «تکلیف‌مداری» امت به دوران «حق‌مداری» ملت باشد. از طرف دیگر اگر این شعارها در دوران ریاست‌جمهوری اصلاح‌طلبان مطرح می‌شد، ممکن بود آن را از تاثیر ادبیات اشخاصی مانند دکتر سروش که در بسط تئوریک این مسئله بحث‌های بسیاری داشته است،[1] بر بخشی از اصلاح‌طلبان قلمداد کرد، لیکن طرح اصلی این شعار در دوره ریاست‌جمهوری احمدی‌نژاد که متکی به تئوری‌ها و حمایت‌های فکری آیت‌الله مصباح‌یزدی که طرفدار اصلی نظریات انسان مکلف است[2] بسیار عجیب به‌نظر می‌رسد. اما آنچه موجب می‌شود تا از شعار حق مسلم استقبال شود، تاثیر دیالکتیکی این شعار است که باعث می‌شود تز این شعار، با تولید آنتی‌تز شعارها و مطالبات حق‌مدار دیگر، به سنتز توجه بیشتر ملت و درخواست حقوق مسلم دیگرشان از دولت منجر شود. در هر حال اگر چه این شعار از سوی برخی گروه‌ها که بر تکلیف تاکید دارند، صادر شده است، لیکن باعث گسترش یکی از اصلی‌ترین شعارهای فکری منتقدان و نیروهای تحول‌خواه که همان اصرار بر «حقوق مسلم» شهروندان است، توسط رسانه‌ها و دستگاه‌های تبلیغاتی رسمی شده است و این امر خواه ناخواه باعث نفوذ باور «حق‌داری» در ملت ایران می‌شود و زمینه مناسبی برای تاکید و مطالبه حقوق مسلم دیگر ملت را فراهم می‌آورد، همانگونه که این روزها دیده می‌شود که مطالبات دیگر برآمده از این شعار نزد مردم، مهم شده است. طرح بیشتر این مطالبات همان دیالکتیک شعار «حق مسلم» است. همچنین فراتر از طرح برخی شعارهای این روزها دائماً از طرف گروه‌ها و افراد حتی شهروندان عادی درباره حقوق مسلم دیگر بسیار سخن رانده می‌شود.[3] که همگی نیاز پاسخگویی را بیش از پیش می‌سازد. البته در این میان بسیاری نگران این مسئله‌اند که طرح این شعارها نه‌تنها باعث پیشرفتی در میزان توجه به دیگر حقوق اساسی ملت نخواهد شد، بلکه تنها موجب از معنا انداختن و تهی کردن واژه «حق مسلم» می‌شود. البته از معنا انداختن مفاهیم، خود در آینده می‌تواند باعث مشکل خلاء ارزشی برای کسانی شود که برای توجیه اقدامات خود، بی‌محابا به ذبح تمامی مفاهیم باارزش پرداخته‌اند.

پی‌نوشت‌ها:

۱- در مقابل تکلیف‌خواهان بر حقوق خود پافشارید و در مقابل قرائت‌های رسمی، از کثرت قرائات دفاع کنید. قسمتی از سخنرانی دکتر سروش در همایش برگزار نشده «تبیین عدم خشونت» در دانشگاه خواجه‌نصیر در تاریخ ۷۹/۴/۲۰ و همچنین مراجعه شود به سخنرانی حقوق‌بشر و تکالیف دینی در کتاب آیین شهریاری و دینداری، انتشارات صراط.

۲- به‌طور نمونه سخنرانی آیت‌الله مصباح یزدی با عنوان «انتخاب اصلح، تکلیف الهی» در جمع خواهران دفتر پژوهش‌های فرهنگی ۱۳۸۴/۱/۲۲.

۳- به‌طور نمونه سخنرانی مهندس سحابی در سالگرد دکتر سحابی در حسینیه ارشاد ۸۵/۱/۲۴، اصول قانون اساسی که حق مردم را تضمین می‌کند نیز حق مسلم ماست، آزادی و نفی هرگونه استبداد نیز حق مسلم ماست، توسعه و پیشرفت نیز حق مسلم ماست...

محبیان: ائتلاف مشارکت و موتلفه بعید است

ایسنا: امیر محبیان در باره دیدار مشارکت و موتلفه گفت: مذاکره گروه‌ها با یکدیگر این امکان را به وجود می‌آورد که آنها تحلیل‌شان از مواضع طرف مقابل واقعی باشد و شایعات خنثی شود. این خود زمینه را برای دریافت مستقیم اطلاعات فراهم می‌کند، مثلاً حزب موتلفه و مشارکت درمی‌یابند که به چه میزان با یکدیگر نزدیک هستند یا اشتراک نظر دارند و این امر بر اساس واقعیت‌ها و گفت‌وگوی مستقیم صورت می‌گیرد، نه بر اساس شایعات. وی با تاکید بر اینکه در این دیدارها نباید انتظار یک ائتلاف ناخوانده را داشت، گفت: البته اگر ما در شرایط جهانی دچار بحران شویم ممکن است در این ارتباط یک ائتلاف به وجود آید اما در قالب رقابت‌های سیاسی داخلی، ایجاد این گونه ائتلاف بعید است.

مذاکره مجمع روحانیون و مجمع محققین

ایلنا: جلسه مشترک کمیته‌های سیاسی مجمع روحانیون مبارز و مجمع محققین و مدرسین حوزه علمیه قم درباره انتخابات مجلس خبرگان در چارچوب جبهه اصلاحات برگزار شد. حسین موسوی‌تبریزی دبیرکل مجمع محققین و مدرسین حوزه علمیه قم با بیان این خبر گفت: نیمه دوم اردیبهشت‌ماه جلسه اعضای شورای هماهنگی جبهه اصلاحات نیز پیرامون این مباحث برگزار خواهد شد.

آگهی مناقصه عمومی شماره ۸۵/۴
(نوبت دوم)
این شرکت در نظر دارد نسبت به
کارگزار دفاتر ITC استان خوزستان
طبق شرایط و مشخصات فنی مندرج در اسناد مناقصه با شرکت‌های حقوقی اقدام نماید. لذا متقاضیان می‌توانند جهت کسب اطلاع و دریافت مدارک ظرف مدت ده/۱۰ روز از تاریخ نشر آگهی پس از واریز مبلغ ۵۰/۰۰۰ ریال به شماره حساب ۹۱۱۸۴ بانک ملی شعبه مرکزی اهواز و ارسال کلیه مدارک سجلی شرکت به نشانی: اهواز. کیانپارس. خیابان ۱۷ شرقی. مجتمع فنی و اداری. طبقه اول. مدیریت تدارکات و خدمات. واحد قراردادها. اتاق ۱۴۰ مراجعه و نسبت به اخذ اسناد مناقصه اقدام و یا با شماره تلفن: ۳۳۳۷۶۶۶-۰۶۱۱ و یا نمابر: ۳۳۳۱۲۵۴-۰۶۱۱ تماس حاصل نمایند.
شرکت در رد یا قبول پیشنهادات واصله مختار است.
نشانی سایت اینترنتی: WWW.ICT_KHZ.IR نشانی پست الکترونیکی: Dabir@ICT_KHZ.IR
شرکت سهامی مخابرات استان خوزستان

UNDP
Vacancy Notice for UNDP in Iran
The Office of the United Nations Development Programme (UNDP) intends to recruit a
"Administrative / Procurement Associate"
For Further information, Please consult the detailed job description posted on
http://jobs.un.org.ir
Please either apply online or send a copy of your CV to
registry.ir@undp.org
by 04 May 2006

برگی دیگر...
سال ۸۵
... نیازمندیهای شرق